

Vejle
Amt
en del af Europa

REGIONERNES FÆLLESSKAB

Denne pjece giver en oversigt over Den Europæiske Unions strukturfonde og eksempler på, hvad de indtil nu har betydet for den regionale udvikling i Vejle Amt.

EU's regionaludvikling vil i de kommende år blive udformet i et tættere samspil med de regionale og kommunale myndigheder.

Et nyoprettet Regionsudvalg med 189 repræsentanter fra de 12 EU-lande vil fremover direkte kunne drøfte regionernes problemer med EU-myndighederne, og det er der god grund til at gøre.

Mange europæere i den erhvervsaktive alder står uden arbejde. Mest bekymrende er nok, at de unges vej fra skole til arbejdsliv i dag er svær og tung. Selv om nogle regioner blomstrer, står andre i stampe eller sygner hen. Der er behov for en særlig indsats for at bevare de nuværende jobs i Europa og skabe nye.

Forskellene mellem de rige og fattige dele af Europa er fortsat store. Velfærden skal udvikles i hele Europa, i modsat fald vil vi opleve øgede sociale spændinger og folkevandringer.

EU forsøger med sin regionalpolitik at hjælpe regionerne i de tolv medlemslande. Solidariteten betyder, at det er de fattigste regioner, der må have størst hjælp. Men også i Danmark drager amter og kommuner fordel af EU's regionalpolitik.

Strukturfondene i EU er med til at fremme de nødvendige investeringer i veje, miljø og energi - og i den vigtigste "kapital" af alle: mennesker. Mange europæere bliver nødt til at gå ind i nye erhverv eller fag. Uddannelse og efteruddannelser skal bl.a. åbne døren til nye muligheder.

Det nyoprettede Regionsudvalg giver regionerne - også danske amter og kommuner - bedre muligheder for at blive hørt i det ny Europa.

**AMTSBORGMEISTER
OTTO HERSKIND JØRGENSEN**

**JENS NYMAND
CHRISTENSEN
EUROPA-KOMMISSIONEN
REPRÆSENTATION
I DANMARK**

AMTERNE OG REGIONAL- UDVIKLING I EU

EU har næsten helt fra sin spæde start arbejdet på at mindske ulighederne mellem rige og fattige medlemslande og regioner i Europa. En egentlig "egnsudviklingsstøtte" blev indført i løbet af 1970'erne og 1980'erne.

Det centrale i EU's regionalpolitik er strukturfondene. Edinburgh-topmødet i 1992 besluttede at øge midlerne kraftigt frem til 1999.

Amterne, København og Frederiksberg får støtte fra strukturfondene. Denne pjece fortæller om strukturfondene og nogle af de danske projekter, som har fået støtte.

Store uligheder

Udgangspunktet for EU's strukturfonde er, at der er store uligheder - ikke blot mellem de 12 medlemslande, men også inden for de enkelte lande.

I de 10 regioner, der er hårdest ramt af arbejdsløshed - især områder i Spanien og Syditalien - er mere end 20 ud af 100 arbejdsløse. I de 10 regioner, hvor arbejdsløsheden er lavest, er kun 2 eller 3 ud af 100 arbejdsløse.

Indbyggerne i de 10 mest tilbagestående regioner - især regioner i Grækenland og Portugal - tjener kun en tredjedel af gennemsnittet i de 10 mest udviklede regioner.

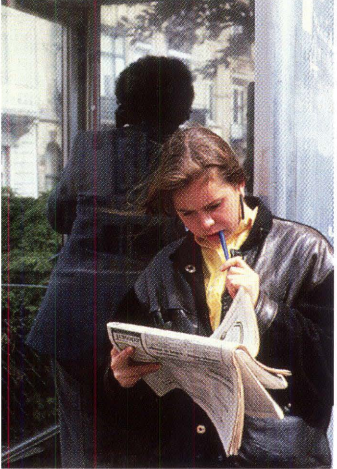
I perioden 1994-1999 er der afsat over 1000 mia. kr - først og fremmest til udvikling af EU's tilbagestående områder. Dæmning i Andalusien, Spanien.

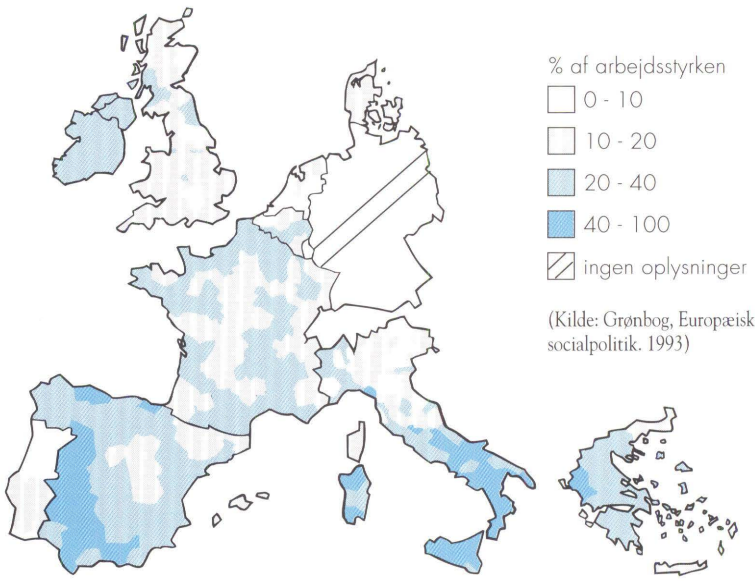
FOTO: LEVERET AF EUROPA-KOMMISSIONEN

Ungdomsarbejdsløshed i EU-landene

Strukturfondene

Med Tyskland som den eneste undtagelse er der større arbejdsløshed blandt unge under 25 år end blandt ældre i alle EU-landene. Det gælder især de mindst udviklede områder.

Målene med de enkelte strukturfonde kan ses i nedenstående oversigt. For at et projekt kan opnå støtte fra fondene, skal det altså opfylde et af disse mål. Støtten kommer fra: Regional fonden, Social fonden og Landbrugs fonden.

Oversigt over de tre strukturfonde (se tabel side 15).

Mål	Hjælp til:	Regional fond	Social fond	Landbrugs-fond
1.	Fattige områder	■	■	■
2.	Områder i industriel tilbagegang	■	■	
3.	Bekæmpelse af langtidsløshed og støtte til unge arbejdsløse		■	
4.	Omskoling og efteruddannelse		■	
5.	Landbrug/fiskeri a. Strukturomlægning i landbrug og fiskeri b. landdistrikter	■	■	■

Ingen fattige områder i Danmark

Strukturfondene skal navnlig hjælpe de fattigste områder i de 12 EU-lande, og det bruges 2/3 af midlerne i strukturfondene til. Pengene går især til de tilbagestående regioner: Grækenland, Portugal, Irland, Spanien (undtagen Madrid og den nordlige del af landet) og Syditalien.

For Danmark gælder det om at bruge den økonomiske aktivitet, som strukturfondene skaber i andre dele af EU, til også at skabe vækst i Danmark. En stor del af midlerne til de fattigste lande er øremærket til miljø, veje og energi. Det er områder, som amter, kommuner og danske virksomheder har mange erfaringer med.

De lokale myndigheder i Danmark har desuden tradition for et direkte samarbejde med andre regioner - f.eks. gennem venskabsaftaler eller internationale netværk. Derfor kan danske amter og kommuner få støtte fra strukturfondene ved at indgå i et samarbejde med de fattige områder. Samarbejdet kan f.eks. dreje sig om at bruge dansk viden om, hvordan man renser spildevand eller fjerner kemikalier i forurennet jord.

Danske virksomheder kan desuden få del i midlerne ved at deltage i licitationer, ved at samarbejde med lokale virksomheder eller ved at oprette datterselskaber i de fattigste regioner.

Det danske udenrigsministerium har udstationeret konsulenter i de lande, der modtager størst støtte for at lette interesserede danske virksomheders adgang til ordrer på leverancer.

I perioden 1994-99
går ca. 100 mia. kr
til udvikling af
landdistrikterne.

FOTO: LEVERET AF EUROPA-KOMMISSIONEN

Områder i industriel tilbagegang

Store industrivirksomheder er i de senere år lukket rundt om i EU-landene - f.eks. kulminer, stålvalseværker eller skibsværfter. Omkring 54 mio. af de 340 mio. indbyggere i de 12 EU-lande bor i regioner, der er ramt af industrilukninger og massefyringer.

Også danske amter og kommuner oplever arbejdsløshed, fordi store nøglevirksomheder lukker eller indskrænker. Det har bl.a. været tilfældet med to skibsværfter. Derfor får 16 kommuner i Nordjyllands Amt og ni kommuner i Storstrøms Amt EU-støtte.

Fremover vil EU bruge strukturfondene til at hjælpe nogle af de regioner, hvor beskæftigelsen mindskes inden for fiskeri. Fiskerierhvervet er ofte koncentreret i regioner, hvor der kun er få muligheder for andet arbejde.

Hjælp til svage grupper

EU ønsker at gøre det nemmere for en række grupper at komme ud på arbejdsmarkedet. Alle danske amter, København og Frederiksberg får EU-støtte til projekter, der kan få langtidsledige og unge arbejdsløse i arbejde.

EU lægger fra 1994 vægt på en særlig opgave: omskoling og efteruddannelse. Det gælder især for personer, som trues af arbejdsløshed. Der skal sættes ind så tidligt, at fyringer undgås. Her vil også danske amter og kommuner kunne regne med EU-støtte til deres borgere i de kommende år.

Projekterne for de langtidsledige er rettet mod personer over 25 år, som har været arbejdsløse i mere end et år.

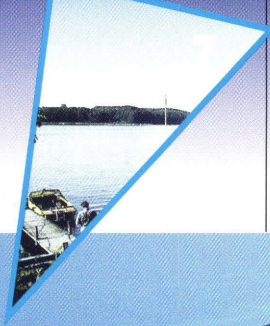
I de dårligst stillede regioner kan kvinder gennem EU-programmet "NOW" få hjælp til at komme i beskæftigelse. Kvinderne får f.eks. mulighed for at tage en erhvervsuddannelse eller for at starte egen virksomhed.

Et andet eksempel er "Horizon"-programmet, der skal forbedre handicappedes vej til arbejdsmarkedet. Støtten går bl.a. til handicappedes uddannelse og oprettelse af små og mellemstore virksomheder.

17 mio. europæere i EU lever i landdistrikter, der trues af affolkning. Bevaring og udvikling af landdistrikter er et vigtigt mål for EU. I Danmark støttes en lang række landkommuner i Sønderjyllands, Ringkjøbing, Viborg og Nordjyllands Amter. Bornholms Amt, Samsø, Mors, Ærø, Læsø, Langeland og 27 små øer får også hjælp.

Udvikling i landdistrikterne

LUFTFOTO: JAN KOFOD WINTHER

Følgende danske øer får tilskud fra EU:

Agersø, Aksø, Anholt, Avernakø, Baagø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Drejø, Egholm, Endelave, Fejø, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Langeland, Lyø, Læsø, Mandø, Mors, Nekselø, Omø, Orø, Samsø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø, Venø, Ærø, Aarø.

Fra 1994-99 udgør de samlede EU-midler til strukturfondene ca. 1.200 mia. kr. Det svarer i gennemsnit til ca. 200 mia. kr. om året - eller samme beløb, som der kan bygges godt 10 Storebæltsbroer for.

STRUKTURFONDENE I DE KOMMENDE ÅR

De fleste penge fra strukturfondene går til Irland og de sydeuropæiske lande. Midlerne i den nyoprettede Samhørighedsfond, der fra 1994 støtter projekter om miljø, veje m.v. går udelukkende til Spanien, Portugal, Grækenland og Irland. Fondenes hovedmål er da også at udligne forskellene mellem de rige og fattige lande i EU. (Se budgetopstilling side 15).

Betingelser for støtte

Der er flere betingelser for støtte fra EU's strukturfonde.

EU's penge skal supplere de penge, som staten, amter og kommuner i forvejen betaler. EU-støtten må ikke træde i stedet for det enkelte lands egen støtte.

Princippet om nærhed betyder, at det er de enkelte lande, amterne og kommunerne - og ikke EU - der afgør, hvor der er størst behov for at sætte aktiviteter og udviklingsprogrammer i gang.

Amter og kommuner skal være med i alle faser af et projekt. Den praktiske administration af midlerne ligger i stor udstrækning i amterne, Københavns og Frederiksberg Kommuner. Den regionale administration er med til at sikre, at programmerne udformes efter de lokale behov. Amtet, kommunerne, arbejdsmarkedets parter, Arbejdsformidlingen og uddannelsesinstitutionerne går sammen om at lave planer, der både sigter mod udvikling og øget beskæftigelse.

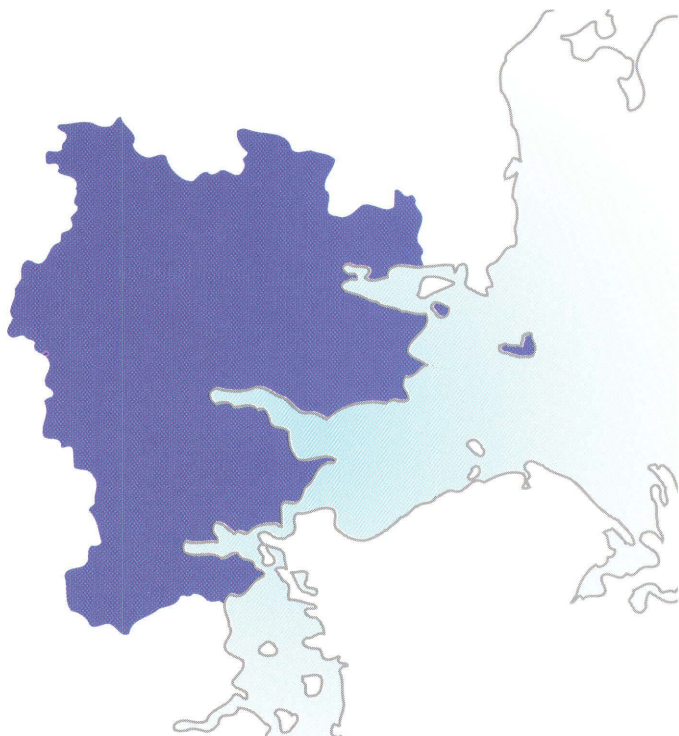
Irland og de sydeuropæiske lande modtager flest penge fra EU's strukturfonde.

Her genopføres en kanal i Nordirland, der forbinder Shannon-floden med store sø-områder.

FOTO: LEVERET AF EUROPA-KOMMISSIONEN

VEJLE AMT

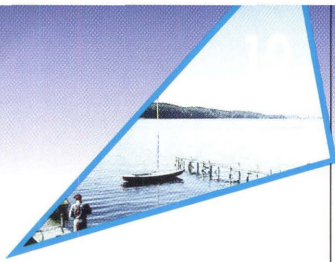
Indbyggere:	335.266
Driftsbudget (mia. kr.)	3,479
Ledige i pct.:	11,9
Kommuner:	16
(1993-tal)	

Vejle Amt er en region i vækst og fremgang. Såvel erhvervsmæssigt som kulturelt er regionen inde i en rivende udvikling. Amtets beliggenhed og store befolkningstæthed i byområder skaber et arbejdskraftopland, der sammen med virksomhedernes internationalisering og konkurrenceevne sikrer regionen en placering som et af Danmarks vækstområder.

EU's Socialfondsmidler fordeles regionalt efter de regler, der er fastsat af EU for Socialfondens anvendelse under hensyntagen til, hvilke initiativer inden for uddannelses- og beskæftigelsesområdet, der særligt ønskes fremmet i regionen.

De midler, som Vejle Amt har fået tildelt, udgjorde i 1991 15 mio. kr., 18 mio. kr. i 1992 og 21 mio. kr. i 1993. Socialfondsmidlerne har medvirket til etablering af mange forskelligartede uddannelses- og beskæftigelsesprojekter med deltagelse af kontanthjælpsmodtagere og dagpengeforsikrede.

EU's Socialfondsmidler har således medvirket til, at der regionalt er blevet gennemført udviklingsprojekter for ledige inden for nye områder. I Vejle Amt har EU's Socialfondsmidler blandt andet ført til udvikling af uddan-

nelsesprojekter inden for turistområdet og etablering af et teaterprojekt, hvor deltagerne var både danskere og englændere. Projektet "Cabaret" bestod i, at de ledige unge selv skrev en musical, forestod opsætning og fremførte musicalen på engelsk i Vejle Musikteater. Senere har projektdeltagerne været på turné med musicalen i Polen, Tyskland og Ungarn.

Af andre projektyper kan specielt fremhæves et uddannelses- og beskæftigelsesprojekt i kvalitetsstyring, hvor 16 ledige pr. gang blev undervist i kvalitetsstyring. Kursisterne arbejdede hver i en virksomhed med kvalitetsstyring i praktikperioden. For at styrke virksomhedskontakten i projektet har Teknologisk Informationscenter (TIC) været tilknyttet projektet på konsulentbasis. Herved er der blevet etableret en tæt kontakt til TIC, således at deres virksomhedskendskab blev inddraget i andre uddannelses- og beskæftigelsesprojekter.

*Vejle Amt
- en region i vækst.*

EKSEMPLER PÅ EU-STØTTEDE PROJEKTER

Med støtte fra Socialfonden er der i regionen i 1993 gennemført tre forskellige projekter for de unge ledige, der ikke har kunnet gøre brug af det almindelige uddannelsesstilbud. Mange af deltagerne på PGU (praktisk grunduddannelse) og SAMU (specialskolernes arbejdsmarkedsuddannelse) har været de såkaldte "sent udviklede" unge, som med særlig hjælp og bistand har kunnet tilegne sig nogle af de færdigheder, som kræves på en almindelig arbejdsplads. Andre af projektets deltagere på TEKI (teknisk skole) har haft sociale problemer og været trætte af "behandlersystemets tilbud".

Disse tre projekter har givet Vejle Amt et godt udgangspunkt for at tilrettelægge og etablere det nødvendige samarbejde omkring uddannelsesforløb i henhold til lov om Erhvervsgrunduddannelser (EGU).

FOTO: LEVERET AF AMTET

FOTO: CHRISTIAN B. HVIDT

Endelave har modtaget EU-støtte til uddannelse af ledige.

Derudover har EU's Socialfondsmidler været medvirkende til, at der er gennemført projekter for 36 ledige flygtninge med manglende erhvervs erfaring i Danmark. Samtidig havde deltagerne ingen eller kun få dansk kundskaber. Målet med projektet "Bryd Barriererne" var at motivere flygtningene til at lære dansk og få afprøvet de kvalifikationer, som de havde med fra deres hjemlande, og synliggøre dem. Der blev indgået praktikaftaler med nogle af de virksomheder, der ønskede medarbejdere med specielt de kvalifikationer, som flygtningene var i besiddelse af. Erfaringerne herfra har vist, at en helhedsorienteret indsats kan betale sig, idet virksomhederne er positive over for denne nye medarbejdergruppe.

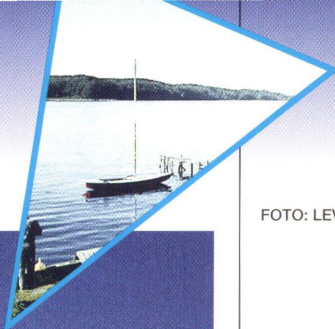

FOTO: LEVERET AF AMTET

Trapholtmuseet i Kolding.

Fra EU's nationale midler til Mål 5b-området har Endelave Naturmedicin fået bevilget tilskud til uddannelse af ledige, således at disse kan indgå i produktion af naturmedicin i en nyetableret virksomhed på Endelave.

Vejle Amt har i 1993 vedtaget en politik i forbindelse med indgåelse af venskabsaftsaler. Formålet hermed er at fremme international forståelse og samarbejde samt udviklingen i såvel venskabsamterne som Vejle Amt. Aftalen indeholder bl.a. udvælgelseskriterier og principper for samarbejdet med andre regioner.

Vejle Amt har siden 1990 haft venskabsaftale med Dyfed County i Wales på undervisnings- og kulturområdet. Aftalen har medført gensidig udveksling af elever og medarbejdere inden for skoleområdet samt for kunsthåndværkere og musikere. Dyfed County har i lighed med Vejle Amt deltaget i HELIOS-projektet (EU's 2. handlingsprogram til fordel for personer med handicap). Samarbejdet ventes yderligere udbygget.

Herudover har Vejle Amt i forskellige sammenhænge fået kontakter til bl.a. Letland, Grækenland, Irland, Italien, Spanien, Bulgarien og

Rumænien. Kontakterne er opnået via deltagelse i EU-projekter og "Red Barnet"-projekter.

Endelig har Vejle Amt siden 1993 været medlem af AER (Assembly of European Regions), der omfatter regioner både i og uden for EU's grænser.

Vejle Amt har siden 1992 deltaget i et NOW-projekt. Der er bevilget 535.000 kr. til projektets gennemførelse. Projektets målsætning er at udveksle erfaringer med henholdsvis en spansk, fransk og skotsk region om projekter for ledige kvinder. Projektet er nu i sin afsluttende fase. Som et konkret resultat af projektet gennemføres der nu et vejlederkursus med deltagelse af 16 vejledere repræsenterende forskellige administrative systemer og forskellige uddannelsessystemer. Projektets hovedmålsætning er at få udviklet en fælles metodisk vejledningsplatform i Vejle Amt.

NOW-samarbejdet forventes at fortsætte, således at der i 1995 etableres et internationalt kvalitetsstyringsprojekt med deltagelse af en teknisk skole, TIC, og de tilsvarende uddannelsesinstitutioner og rådgivere i de andre lande. Derudover er det hensigten at få etableret samarbejde på vejledningsområdet.

Amtsrådsforeningen i Danmark
Landemærket 10,
Postbox 1144, 1010 København K
Telefon 33 91 21 61
Telefax 33 11 21 15

Vejle Amt
Damhaven 12
7100 Vejle
Telefon 75 83 53 33

Europa-Kommissionen
Repræsentation i Danmark
Østergade 61, Postbox 144, 1004 København K
Telefon 33 14 41 40
Telefax 33 11 12 03

STRUKTURFONDENE 1994-1999

FORDELING AF EU'S STRUKTURFONDSBEVILLINGER. 1994-1999. HELE EU

		i ECU	i Kr. (1 ECU = 7,50 kr.)
Mål 1.	Strukturtilpasning i tilbagestående områder.	96,346 mia.	722,6 mia.
Mål 2.	Omstilling i de regioner, der er hårdt ramt af den industrielle tilbagegang.	15,316 mia.	144,9 mia.
Mål 3. og 4.	Bekæmpelse af langtidsledighed og fremme af den erhvervs-mæssige integrering af unge og personer, som er udsat for udelukkelse fra arbejdsmarkedet.	15,840 mia.	118,8 mia.
Mål 5a.	Tilpasning af landbrugs- og fiskeristrukturerne.	6,143 mia.	46,1 mia.
Mål 5b.	Landdistrikternes udvikling.	6,296 mia.	47,2 mia.
	Til overgangs- og innovationsforanstaltninger.	1,530 mia.	11,5 mia.
	Ialt	141,471 mia.	1.061,1 mia.

VEJLEDENDE FORDELING MELLEM MEDLEMSSTATERNE. DANMARK.

Mål 2..	1994-1996	56 mio.	420 mio.
Mål 3 og 4.	1994-1999	301 mio.	2.250 mio.
Mål 5b.	1994-1999	54 mio.	405 mio.

BEFOLKNING I DE STØTTEBERETTIGEDE OMRÅDER. (Grækenland, Irland og Portugal er fuldt støtteberettigede under mål 1.)

		B	DK	D	E	F	I	L	NL	UK	EU ialt
Mål 2	i 1000 indbyggere	14000	440	7000	7900	14600	6300	130	2600	17700	58100
1994-1996	i % af den samlede befolkning	14,0	8,8	8,8	20,3	25,9	10,8	34,2	17,3	31,0	16,8
Mål 5b	i 1000 indbyggere	448	360	7725	1731	9759	4827	30	800	2841	28523
1994-1999	i % af den samlede befolkning	4,5	7	9,6	4,4	17,3	8,4	7,8	5,4	4,9	8,2

BEVILLINGER FOR STRUKTURFONDENE. (I MIO. ECU).

	B	DK	D	GR	E	F	IRL	I	L	NL	P	UK	EU ialt
Mål 1 1994-99	730	-	13640	13980	26300	2190	5620	14860	-	150	13980	2360	x
Mål 2 1994-96	160	56	733	-	1130	1765	-	684	7	300	-	2142	x
Mål 3 og 4 1994-99 (1)	465	301	1942	-	1843	3203	-	1715	23	1079	-	3377	x
Mål 5b 1994-99	77	54	1227	-	664	2238	-	901	6	150	-	817	x

1) Eksklusiv de beløb, der er afsat til mål 1-regionerne.

Der er tale om en vejledende fordeling mellem medlemsstaterne, og den gælder støtterammerne for mål 1-4 og 5b.

FORSIDEFOTO: LEVERET AF AMTET

Udgivet af
Europa-Kommissionen
Repræsentation i Danmark

i samarbejde med
Amterne i Danmark,
Københavns og Frederiksberg Kommuner

Maj 1994